

Fastsatt som forskrift av Utdanningsdirektoratet 8. mars 2007 etter delegasjon i brev av 26. september 2005 fra Utdannings- og forskningsdepartementet med hjemmel i lov 17. juli 1998 nr. 61 om grunnskolen og den vidaregåande opplæringa (opplæringslova) § 3-4 første ledd.

Gjelder fra 01.08.2018

Gjelder til 31.07.2021



Utgått

Formål

Båtbyggerfaget har lange tradisjoner og skal bidra som kulturbærer ved å ivareta, videreutvikle og fornye tradisjonsrikt håndverk. Båtbyggeren skal bidra til bærekraftige kystsamfunn ved å bygge og vedlikeholde fritidsbåter og mindre yrkesbåter. Båtbyggerfaget inngår i et maritimt miljø, lokalt, nasjonalt og internasjonalt.

I båtbyggerfaget skal grunnleggende praktiske håndverksferdigheter utvikles. Opplæringen skal bidra til innsikt i og forståelse for det særegne ved båtbyggerens materialbruk. Opplæringen skal også stimulere til formgivning og inspirere til ideutvikling, kreativ bruk av materialer og konstruksjoner, samt bruk av framtidsrettet utstyr.

Opplæringen skal legge vekt på praktisk arbeid med materialer, verktøy og teknikker som basis for videre kompetanseutvikling og innsikt i båtbyggerfaget.

Struktur

Programområdet for båtbyggerfag består av to programfag. Programfagene utfyller hverandre og må ses i sammenheng.

Oversikt over programfagene:

Årstrinn	Programfag
Vg2	Produksjon Produktdesign



Beskrivelse av programfagene

Programfaget omfatter framstilling av båter i tre og kompositt, samt montering av utstyr og deler. Dette omfatter bruk av gamle og nye teknikker og utvikling av kunnskaper og ferdigheter i bruk av verktøy, maskiner og utstyr. Programfaget omfatter også kunnskaper om produksjonsprosesser, konkurransedyktig produksjon, pris- og kostnadsberegninger. I programfaget inngår rutiner for helse, miljø og sikkerhet, knyttet til arbeidsprosesser og materialbruk samt bruk av digitale verktøy.

Programfaget omhandler valg av form på båtbyggerprodukter, valg av materialer og komponenter, og utvikling av tekniske løsninger ut fra kvalitet, funksjon og fysiske forhold. Programfaget omhandler å lage skisser, modeller og enkle arbeidstegninger, samt planlegging og praktisk tilrettelegging for produksjon. Dokumentasjon og kvalitetskontroll av arbeidsprosess og produkt, samt evaluering av eget arbeid inngår i programfaget.

Timetall

Timetall er oppgitt i 60-minutters enheter.

Vg2

Produksjon 337 årstimer

Produktdesign 140 årstimer

Grunnleggende ferdigheter

Grunnleggende ferdigheter er integrert i kompetansemålene, der de bidrar til utvikling av og er en del av fagkompetansen. I båtbyggerfaget forstås grunnleggende ferdigheter slik:

Å kunne uttrykke seg muntlig og skriftlig i båtbyggerfaget innebærer å bruke fagspråk og kommunisere med kunder, kolleger og andre samarbeidspartnere, og å dokumentere eget arbeid.

Å kunne lese i båtbyggerfaget innebærer å forstå og reflektere over aktuell faglitteratur. Det innebærer å tolke skriftlig og visuelt språk knyttet til båtbyggerfaget, og å bruke arbeidstegninger og brukerveiledninger med skrift, tegn og symboler.

Å kunne regne i båtbyggerfaget innebærer å beregne areal og volumenheter, materialforbruk, timeforbruk, og kostnadene for produksjonen. Det innebærer også å tegne og beregne enkle konstruksjoner.

Å kunne bruke digitale verktøy i båtbyggerfaget innebærer å innhente informasjon og bruke relevante programmer og presentasjoner i forbindelse med tegning, produksjon og dokumentasjon av eget arbeid.

Kompetansemål

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- håndtere og lagre tre- og komposittråvarer
- bruke aktuelle tre- og komposittmaterialer tilpasset ønsket produkt
- bearbeide tre- og komposittmaterialer ved å bruke riktig verktøy
- bruke mekaniske forbindelsesmetoder
- bruke lim til sammenføyninger under bygging av skrog og montering av detaljer
- foreta enkle tekniske installasjoner, motor- og riggmontering
- bruke maskiner og utstyr samt digitale verktøy i produksjonen
- foreta enkelt vedlikehold og små reparasjoner av båter
- utføre enkel overflatebehandling på båter
- utføre og dokumentere arbeid i samsvar med gjeldende regelverk knyttet til båtbyggerfaget og helse, miljø og sikkerhet
- vurdere egne båtbyggerarbeider

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- begrunne bruk av ulike materialer i tradisjonell og moderne båtbygging
- gjennomføre enkle tekniske og klimatiske undersøkelser av aktuelle materialer og produkter

- gjøre rede for relevante egenskaper ved metaller som brukes i båter av tre og kompositt
- gjøre rede for prinsipper knyttet til kjemiske og mekaniske sammenføyninger innen båtbyggerfaget
- velge egnet overflatebehandling i samsvar med materialenes egenart og bruksområder
- lage frihåndsskisser og enkle modeller av båtbyggerprodukter
- velge og begrunne hvilken båttype som skal lages, ut fra idé og kundebehov
- velge aktuell utrustning for båt ut fra gitte forutsetninger
- velge farge og overflatebehandling ut fra bruksområder og estetikk
- beregne areal, volumenheter, material- og timeforbruk til planlagt produksjon
- gjøre rede for lokale særtrekk og internasjonale trender i båtbyggerfaget
- presentere og vurdere eget arbeid med planlegging og produktutvikling

Vurdering

Bestemmelser for sluttvurdering:

Standpunktvurdering

Programfag	Ordning
Produksjon	Eleven skal ha én standpunktkarakter i hvert av programfagene.
Produktdesign	

Eksamen for elever

Programfag	Ordning
Produksjon	Eleven skal opp til en tverrfaglig praktisk eksamen, hvor alle felles programfag inngår. Eksamen blir utarbeidet og sensurert lokalt.
Produktdesign	

Eksamen for privatister

Programfag	Ordning
Produksjon	Privatisten skal opp til en skriftlig eksamen i programfaget. Eksamen blir utarbeidet og sensurert lokalt.
Produktdesign	Privatisten skal opp til en skriftlig eksamen i programfaget. Eksamen blir utarbeidet og sensurert lokalt.
Produksjon	Privatisten skal opp til en tverrfaglig praktisk eksamen i disse felles programfagene. Eksamen blir utarbeidet og sensurert lokalt.
Produktdesign	

De generelle bestemmelsene om vurdering er fastsatt i forskrift til opplæringsloven.